

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce:	Jan ze Šelmberka na dvoře Vladislava Jagellonského
Studijní obor:	Historie se zaměřením na vzdělávání, Společenské vědy se zaměřením na vzdělání
Autor/ka práce:	Andrea Stejskalová
Vedoucí práce:	PhDr. Zdeněk Beran, Ph.D.

Bakalářská práce Andrey Stejskalové (39 ns.) se zaměřuje na působení vlivného a přesto v odborné literatuře jen málo reflektovaného šlechtice Jana ze Šelmberka na dvoře krále Vladislava Jagellonského. Toto působení rozděluje podle Šelmberkových tří hlavních funkcí/úřadů: člena královské rady (zejména ve vztahu k jeho politickému působení), nejvyššího kancléře a nejvyššího komorníka Království českého. Do tohoto kontextu zasazuje i další kapitoly věnované jeho původu, rodovým vazbám a majetkům; Šelmberkovo působení nahlíží zejména v rovině vlivu na ostatní veřejné činitele, čili na krále, další členy královského dvora a další politicky významné subjekty.

V práci není odborná literatura zhodnocena z hlediska vývoje historiografie, což je ale v bakalářském stupni studia prominutelné. Sympatické je srovnání hodnocení osoby Jana ze Šelmberkova v dosavadní odborné literatuře. Cenný je i zprostředkovaný pohled jeho současníka Bohuslava Hasištejnského z Lobkovic, který jej chválí a vyzdvihuje jeho vliv. Nabízí se tak otázka, jaký byl vlastně vztah obou mužů. Lze za Hasištejnského chválou spatřovat osobní vztah? Tím se dostávám k určité slabíně, kdy by bylo vhodné postupovat obezřetněji při rozlišování Šelmberkova vlivu na váhu jeho úřadů a oficiálních pozic a jeho neformálního osobního působení. Oceňuji však konkretizaci činností vázaných na dané úřady, nicméně i zde je třeba dávat pozor na přílišné generalizace.

Dále uvádím tyto dílčí připomínky a podněty:

- proč nejsou v poznámkovém aparátu užity zkrácené citace?
- necitují se registry jednotlivých listů z edice Archiv český, ale názvy oddílů;
- s. 2: jasněji objasnit strukturu edice Archiv český;
- s. 4 ad.: je škoda, že se autorce nepodařilo dohledat více o Šelmberkově působení na panství Fürstenstein (Książ) ve Slezsku;
- s. 7: lze vysvětlení Šelmberkova jmenování do úřadu kancléře v důsledku úspěšného vyjednání olomouckého míru opřít o další zdroje mimo Palackého a blíže jej osvětlit?
- s. 10: popis Šelmberka coby „pokořitele své doby“ by měl být zřejmě v uvozovkách;
- s. 12: nevhodná formulace: „není v žádné literatuře ani pramenech zmíněné Janovo jméno“;
- s. 19: slovosled: „převažoval nad mocí panovnickou“;
- s. 24: dobrý postřeh: princip dědičnosti skutečně (byť v neformální rovině) zasahoval do státní administrativy;
- s. 27: ve větě: „Odvodit tuto pravomoc můžeme na základě dopisu Kryštofa ze Švamberka...“ nešlo o pravomoc, ale o vliv;
- s. 28: chybně psaná čárka: „času, u budínského dvora“;
- s. 30: dokládá někde autorka množství královských výsad vydaných Šelmberkovým statkům?
- s. 32: sloh: „Dále co se židovské problematiky týče“;
- s. 33: „Na české sjezdy a důležitá setkání“ – míněny zřejmě sněmy;
- s. 36–37: opakují se citace svazků Archivu českého.

Shrnutí: Autorka v práci prokázala schopnost samostatného zpracování teoretického textu založeného na podrobném historickém výzkumu. Jan ze Šelmberka byl správně vyzdvižen jako příklad šlechtické kariéry v jagellonských Čechách založené na individuálních intelektuálních schopnostech. Práci proto rád doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové dne 16. května 2018

.....

Zdeněk Beran